

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΓΝΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΩΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΦΥΛΗΣ

«Εργαστήριο Ἐκκλησιοποιημένης Εἰκονογραφίας»

ΕΙΚΟΝΟΛΟΓΙΚΗ

Εργαστη-
ριακές

Σημει-
ώσεις

ΣΥΜΒΟΛΗ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ • ΔΙΑΝΟΜΗ ΔΩΡΕΑΝ

Λεωφ. Φυλῆς 18, Δημοτική Ἐνότης Φυλῆς

Ἀριθμός τεύχους 36

Ἰούνιος - Αὐγούστος 2023

ΕΙΚΟΝΟ-ΘΕΟΤΟΚΟ-ΦΙΛΙΚΑ

«Παναγία μου, σῶσε μας, καίγεται τὸ Μοναστήρι!...»

Ἐνα συγκλονιστικὸ θαῦμα τῆς Παναγίας μας ζήσαμε ὅλοι ὅσοι βιώσαμε τὴν καταστροφικὴ πυρκαγιά, ἡ ὁποία μετέτρεψε σὲ γκρίζες στάκτες καὶ αποκαΐδια τοὺς πρώην δροσεροὺς καὶ γεμάτους ὑγεία καὶ ὀξυγόνο «πνεύμονες» τοῦ λεκανοπεδίου τῆς Ἀττικῆς, τὶς κατάφυτες νότιες πλαγιὲς τῆς Πάρνηθας.

Ἡ φωτιὰ μεταδόθηκε ἀστραπιαῖα - μετὰ ἀπὸ ἀρκετὲς ἐκρήξεις, τὶς ὁποῖες ἄκουσαν ὅλοι- λόγῳ τῶν ἰσχυρῶν ἀνέμων, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνυπαρξία ἰσχυρῆς ἀεροπορικῆς πυροσβεστικῆς ὑπο-

στήριξης, ἀπὸ τὸ «Ρέμα τῆς Γιαννούλας», πολὺ κοντὰ στὴν Φυλὴ καὶ τὰ δύο Μοναστήρια, πὺ τὴν φρουροῦν: τῆς Παναγίας Κλειστῶν καὶ τῶν Ἁγίων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης.

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀστυνομία ἐκκένωσε, σύντομα καὶ ἀποτελεσματικά, σπίτια καὶ Μονές, ἐνῶ ἡ φωτιὰ ἀνεξέλεγκτη καὶ τρομακτικὰ ἀπειλητικὴ, ἀφάνιζε τὰ πάντα στὸ μακάβριο διάβα της!...

Λίγοι μόνο ἐθελοντὲς κατόρθωσαν, μὲ ἐπαινετὴ ὄντως αὐτοθυσίαν νὰ παραμείνουν, παρὰ τὸν θανάσιμο κίνδυνο στὴν Μονή μας, γιὰ νὰ περισώσουν ὅ,τι ἦταν δυνατόν. Τότε ἓνας Μοναχὸς ἔφερε, περνώντας θαυματουργικὰ ἀπὸ τὰ «μπλόκα», τὴν ἱερὰ Εἰκόνα τῆς Παναγίας Ἀφλέκτου Βάτου καὶ τὴν παρέδωσε σὲ ἓναν ἀπ' τοὺς ἐθελοντὲς, γιὰ «νὰ φυλάξῃ τὸ Μοναστήρι» καὶ ἔφυγε ἀμέσως, ὑπὸ τὴν πίεση τῶν εὐσυνειδητῶν ἀστυνομικῶν, πὺ προσπάθοῦσαν νὰ ἐκκενώσουν πλήρως τὸν χῶρο, ἐφ' ὅσον ἡ φωτιὰ εἶχε φθάσει σὲ ἀπόσταση ἀναπνοῆς.

Τότε ὁ ἐθελοντὴς πῆρε τὴν Ἀφλεκτο Βάτο, μὲ πίστη καὶ εὐλάβεια στὴν ἀγκαλιά του καὶ ὅταν, σὲ λίγα λεπτά, οἱ τεράστιες φλόγες ὀρμησαν σὰν δαιμονισμένες καὶ εἰσέβαλαν στὸ βόρειο μέρος τῆς Μονῆς, φώναξε δυνατὰ, σπαρακτικά, ἀπεγνωσμένα:

- **Παναγία μου, σῶσε μας!**

Πολλοὶ πιστοί, ἀλλὰ καὶ Μοναχοὶ

παρακολουθοῦσαν μὲ φρικτὴ ἀγωνία, ἀπὸ τὴν τελευταία στροφή, κάτω στὴν ἔξοδο τῆς Φυλῆς, τὴν ἄνιση μάχη, μὲ κλάματα καὶ προσευχητικὲς κραυγές, λὲς καὶ πᾶσχιζαν νὰ ἀντικαταστήσουν μὲ αὐτὲς τὰ πυροσβεστικὰ ἀεροσκάφη, τὰ ὁποῖα ἀπουσίαζαν ἐκκωφαντικά, πλὴν δύο-τριῶν μικρῶν ἐλικοπτέρων -ὁδυνηρὰ ὁξύμορο σχῆμα- ποὺ ἔκαναν μὲν τὴν λίαν φιλότιμη, ἀξιέπαινη καὶ ἥρωϊκὴ προσπάθειά τους ἀπέναντι σὲ ἓνα γιγαντιαῖο, ἀπίστευτα ἀτίθασο πύρινο μέτωπο, ἀλλὰ χωρὶς κανένα ἀπολύτως

οὐσιαστικὸ ἀποτέλεσμα.

Ξαφνικά, μία ἔκρηξη, ἐντὸς τῆς Μονῆς τῶν Ἀγίων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης, δημιούργησε ἓνα τεράστιο «μανιτάρι» φωτιάς καὶ μαῦρος πυκνὸς καπνὸς κάλυψε ὅλη τὴν πλαγιά, ἡ ὁποία **φλεγόταν** μὲν ἀπὸ παντοῦ, πρᾶγμα ποὺ ὅλοι μας εἶδαμε, **ἀλλὰ δὲν κατακαιγόταν,** ὅπως ἀργότερα, μὲ ἄμετρη ἔκπληξη καὶ θαυμασμό, διαπιστώσαμε.

Κάποιες πιστὲς γυναῖκες, προσεύχονταν, κλαίγοντας γοερά, γονατιστὲς κάποιες, στὴν στροφή, ποὺ σὲ λίγα λεπτὰ κήκε ὁλοσχερῶς:

- «**Παναγία μου, συγχώρεσέ μας καὶ σῶσε τὸ Μοναστήρι μας, ποὺ καίγεται γιὰ τὶς δικές μας ἁμαρτίες**»!...

Οἱ Μοναχοί, μὲ τὴν θαυματουργὴ ἐφέστιο Εἰκόνα τῆς Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης καὶ τὰ τίμια Λείψανα τῶν Ἀγίων τῆς Μονῆς, σταύρωσαν μία τελευταία φορὰ πρὸς τὸ μέρος τῆς φλεγομένης πλαγιάς, παρακαλώντας Τὴν μυστικὰ νὰ «βάλῃ τὸ χέρι Της» καὶ ἔφυγαν πρὸς τὴν φιλόξενη Ἱερὰ Μονὴ Ἀγίας Παρασκευῆς Ἀχαρνῶν,

τὴν ὁποία, ὅμως, ἐμελλε νὰ ἐγκαταλείψουν ἐπίσης σὲ λίγες ὥρες, ἐφ' ὅσον ἡ μανία τοῦ ἀδηφάγου πύρινου ποταμοῦ ἔδειχνε ἀκατανίκητη καὶ ἔφθασε νὰ ἀφανίσῃ ὁλόκληρη τὴν ἄλλοτε πανέμορφη καὶ ὁλόδροση Πάρνηθά μας.

Τότε ἔγινε τὸ θαῦμα, ὅπως μᾶς διηγήθηκε μία ἀπὸ τὶς πιστὲς γυναῖκες, πού προαναφέραμε, δέκα περίπου ἡμέρες μετὰ τὴν καταστρεπτικὴ πυργαγιά:

- **Μετὰ τὴν ἔκρηξη**, τὸ φλόγινο μανιτάρι καὶ τὸν μαῦρο καπνὸ, πού

κάλυψε γιὰ μερικὰ τραγικὰ λεπτὰ τὸ Μοναστήρι, ἄρχισε ἡ ...ἀντίστροφη μέτρηση: Ὁ καπνὸς ἄρχισε νὰ διαλύεται καὶ νὰ φαίνεται σιγὰ σιγὰ ἡ πλαγιά, μὲ τὸ Μοναστήρι νὰ ἀρχίζει νὰ ξεχωρίζει καθαρὸ, κάτασπρο(!!!) ἀνάμεσα στὰ κατὰμαυρα, πλήρως ἀπανθρακωμένα γύρω πεῦκα καὶ τὶς πύρινες γλῶσσες, οἱ ὁποῖες ὅμως τώρα ὑποχωροῦσαν ἄτακτα γύρω γύρω, σὰν κάποια δύναμη νὰ τὶς ἔδιωχνε βίαια, κυριολεκτικὰ «φυσώντας» τὶς ταυτόχρονα πρὸς ὅλα τὰ σημεῖα(!), ἔξω ἀπὸ τὰ ὅρια τῆς Μονῆς, ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὰ γύρω ἀπ' αὐτὴν ἐλαιόδενδρα, τὰ ὁποῖα γλύτωσαν, σχεδὸν στὸ σύνολό τους, μὲ ἐλαφρὰ μόνο καψαλίσματα!...

Καὶ ἐνῶ κάποια ΜΜΕ ἀνακοίνωναν τὴν ὁλοσχερῇ καταστροφὴ τῶν δύο Μονῶν, οἱ γενναῖοι ἐθελοντὲς καὶ οἱ ἐπιστρέψαντες σ' αὐτὲς Μοναχοὶ καὶ Μοναχὲς διαπίστωναν σιγὰ σιγὰ τὸ ἀδιαμφισβήτητο θαῦμα καὶ ἀνέπεμπαν εὐχαριστίες καὶ δοξολογίες στὸν Πανάγαθο Θεὸ καὶ τὴν Κυρία Θεοτόκο, ἡ Ὅποία δέχθηκε τὶς τόσες προσευχὲς καὶ γλύτωσε τοὺς τόπους καταφυγῆς καὶ σωτηρίας τόσων ψυχῶν, ἀπὸ τὸν πύρινο ὄλεθρο, δίνοντάς τους, μεσ' στὴν συμφορὰ, τὴν δροσιὰ τῆς παρηγοριᾶς Της...

Δοξασμένο τὸ Πανύμνητο Ὅνομά Της. Ἀμήν!

Γ.Γ.Α.

■ «Ἀσύγγνωστη Βλασφημία»;...

‘Ο Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς ὡς Ἀγιογράφος* Ἀναγκαία ἀπάντηση-ἀναίρεση

‘Ο Εὐαγγελιστὴς
Λουκᾶς ζωγραφίζει
τὴν Εἰκόνα τῆς
Παναγίας. Ἀρχὴς ΙΖ’
αἰ. Βυζαντινὸ
καὶ Χριστιανικὸ
Μουσεῖο Ἀθηνῶν.

‘**Ο** ἄρχαιος φίλος καὶ συμφοιτητὴς μου στὴν Θεολογία Ἀρχιμανδρίτης π. Δανιὴλ Ἀεράκης, στὸ ἐκδιδόμενο ὑπ’ αὐτοῦ περιοδικὸ «Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής», ὑπ’ ἀριθμ. 693, Δεκεμβρίου 2022 καὶ στὶς σελίδες 184, 185, δημοσιεύει ἄρθρο του ὑπὸ τὸν τίτλο «Πρόσχωμεν» - «Γιατί; Γιατί; Γιατί;», ὅπου μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀσχολεῖται καὶ μὲ τὸν Εὐαγγελιστὴ Λουκᾶ ὡς ζωγράφο.

Γράφει λοιπόν: «**Ποιά μαρτυρία ἔχουμε, ὅτι ὁ Λουκᾶς ἦταν ζωγράφος;... Ἄν** ὄντως ζωγράφιζε εἰκόνες τῆς Θεοτόκου, κανεῖς ἀπὸ τοὺς Πατέρες τῶν ἑπτὰ πρώτων αἰώνων δὲν θὰ τὸ σημειώνει; **Καὶ** λέμε τῶν ἑπτὰ πρώτων αἰώνων, διότι ἡ ἐμφάνισις καὶ ἡ ἱστορία καὶ ἡ διαμάχη γιὰ τὴν **εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ** πρωτίστως καὶ γιὰ τὶς εἰκόνες τῶν Ἀγίων καὶ τῆς Θεοτόκου δευτερευόντως, ἔχουν τὴν ἀρχὴν τοὺς **τὸν 7ο αἰῶνα...** **Γιατί**, σώνει καὶ καλὰ, τὸν ἱατρὸ τῆς Καινῆς Διαθήκης νὰ τὸν κάνουμε ἀγιογράφο κάποιας **φανταστικῆς διηγέσεως; Γιατί ἀπὸ γραφίδα τοῦ βάλαμε στὸ χέρι πινέλο;... Για** νὰ λάβῃ τὸ σφράγισμα τῆς κυκλοφορίας καὶ ἐμπορευματικότητας; **Γιατί** τέτοιες **παραχαράξεις** τῆς Ἀληθείας; **Γιατί** τὸ Πρωτεῦον καὶ θεόπνευστο Εὐαγγέλιο τοῦ Λουκᾶ, τὸ περιφρονοῦμε καὶ πιστεύουμε **μυθώδεις φαντασίες;... Ἀ**ὲν μᾶς ἀρκεῖ ἡ Ἐκκλησία, ποὺ δὲν ἔχει στὶς ἱστορικές της παραδόσεις λαϊκὰ παραμῦθια;

Στὸ τέλος ὁ π. Δανιὴλ «βάζει τὸ κερασάκι στὴν τούρτα», γράφοντας: «**Δ**ιὰ ὑποβιβάζουμε τὴν πίστη μας σὲ **μαγικὲς λιτανεύσεις καὶ ἀνόητες προσκυνήσεις; Γιατί; Γιατί** πρέπει νὰ προσκυνοῦμε (τιμητικὰ

βέβαια)... **τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας**, ...ὅταν εἶναι καλυμμένη 100% ἀπὸ σκουλαρίκια, βραχιόλια, δακτυλίδια, πανάκριβα ρολόγια, κολιέδες... **Γιατί τρέχουμε σὲ λιτανεύσεις** τῶν ἀναριθμῶντων πολυωνύμων εἰκόνων τῆς Παναγίας; **Στ'** ἀλήθεια τὴν ρωτήσαμε ἀν τὰ θέλη ὅλα αὐτά;... **Γιατί** δὲν μᾶς ἀρκεῖ ἡ χάρις τῶν **Μυστηρίων** καὶ προσφεύγουμε σὲ **μαγικοὺς τρόπους** καὶ τύπους ἀμφισβητουμένης θρησκευτικότητας; **Γιατί; Γιατί;**».

* * *

Στὰ ἐρωτήματα ποὺ θέτει ὁ π. Δανιὴλ στὸ ὡς ἄνω ἄρθρο του, **ποὺ οὐσιαστικά, κατὰ τὴν γνώμη μου, τὸν ἐκθέτουν ὡς ἀγνοοῦντα** τὴν ἐκκλησιαστικὴν, ἀλλὰ καὶ τὴν θύραθεν ἱστορίαν, θὰ ἀπαντήσω ὡς Θεολόγος, ἀλλὰ καὶ ὡς Ἀγιογράφος.

■ **Στὸ** πρῶτο τοῦ ἐρώτημα, δηλ. «**Ποιά μαρτυρία ἔχουμε, ὅτι ὁ Λουκάς ἦταν καὶ ζωγράφος;**», ἀπαντῶ:

● **Ἔχουμε τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἀγίου Συμεών, τοῦ ἐπιλεγομένου «Μεταφραστοῦ»** (ἐορτάζει τὴν 9ην Νοεμβρίου), 900-1000 μ.Χ. Θεωρεῖται ὡς ὁ κυριώτερος τῶν Συναξαριστῶν τοῦ Βυζαντίου, συγγραψας καὶ «**Μηνολόγιον**», ὡς καὶ «**ὑπόμνημα εἰς Λουκᾶν**», ὅπου ἀναφέρει ὅτι ὁ Εὐαγγελιστὴς εἶναι ὁ εἰκονογράφος τῆς **Παναγίας Ὁδηγητρίας** γράψας «**κηρῶ καὶ χρώμασι**», καὶ παριστῶσα τὴν Θεοτόκον «**ἐν ταῖς ἱεραῖς ὠλέναις ἀγκαλιζομένην τὸν Κύριον**» (Ἑλλ. Πατρολογία, Migne, 115, 1130· βλέπε καὶ **Νεώτ. Λεξικὸν Ἑλλίου**, σελ. 366, ὡς καὶ **Κ. Καλλινίκου**, «Ὁ χριστιανικὸς Ναὸς καὶ τὰ τελούμενα ἐν αὐτῷ», Ἀθῆναι, ἔκδ. πέμπτη, σελ. 266, 267, ὡς καὶ σελ. 598).

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκάς ζωγραφίζει τὴν Εἰκόνα τῆς Παναγίας, 1560-1567.

Ἔργον τοῦ Δομνίου Θεοτοκοπούλου. Μουσεῖο Μπενάκη, Ἀρ. Εὐρ. 11296.

Παναγία τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου. Ἔργον τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκά.

● **Ἐπόμενη μαρτυρία εἶναι ἡ τοῦ Θεοδώρου Ἀναγνώστου, τοῦ 5ου – 6ου αἰῶνος, ποὺ κάνει λόγο γιὰ τὴν συγκεκριμένη εἰκόνα** (438. Βλέπε Migne, 86, 165).

● **Περὶ τῆς ἐν λόγῳ Εἰκόνος ἀναφέρεται καὶ ὁ Νικηφόρος Κάλλιστος, Ἱερεὺς τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἀγίας Σοφίας, 14ου αἰῶνος (1256-1335) καὶ συγγραφεὺς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας»** (βλέπε ΙΕ, 14, Migne 147, 44).

● **Τὸ ὅτι ὁ Λουκάς ὑπῆρξε καὶ Ἀγιογράφος, τὸ διασφῶζει καὶ ἡ εἰκονογραφικὴ Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἔχουμε δύο φορητὲς Εἰκόνες:**

Ἡ μία εἶναι τοῦ 16ου αἰῶνα τοῦ Δομήνικου Θεοτοκόπουλου (1541-1614), ἀποκειμένη στὴν Δύση καὶ δὴ εἰς τὸν **καθηδρικὸ Ναὸ** τοῦ Τολέδου τῆς Ἰσπανίας, παριστῶσα τὸν Εὐαγγελιστὴ Λουκᾶ νὰ ζωγραφίζει τὴν Θεοτόκο: **Βρεφοκρατοῦσα, κρατώντας ὁ Λουκᾶς στὸ χέρι πινέλο καὶ ὄχι γραφίδα** (Βλέπε καὶ εἰκόνα, Νεώτ. Λεξικοῦ ΗΛΙΟΥ, σελ. 5691, **καὶ ἡ ἄλλη** εἰκόνα τοῦ 17ου αἰῶνος μὲ τὸ ἴδιο ὡς ἄνω θέμα, ἀποκειμένη σὲ συλλογὴ τοῦ Βελιγραδίου Σερβίας.

• **Τέλος**, ἔχουμε καὶ τὴν μαρτυρία τοῦ «Μικροῦ Εὐχολογίου τῆς Ἐκκλησίας» μας, ὅπου στὴν Παράκληση πρὸς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον καὶ στὴν σελ. 419, διαβάζουμε: **«Ἄλαλα τὰ χεῖλη τῶν ἀσεβῶν, τῶν μὴ προσκυνούντων τὴν Εἰκόνα σου τὴν σεπτὴν, τὴν ἱστορηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ ἱερωτάτου τὴν Ὁδηγήτριαν»** (ἐκδ. Ἀποστολ. Διακονίας Ἐκκλ. Ἑλλάδος).

* * *

«Ἡ ὡς ἄνω εἰκόνα ἱστορηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ ἀπεστάλη ἐξ Ἀντιοχείας τῇ Πουλχερίᾳ ὑπὸ τῆς Εὐδοκίας».

■ ■ Ἱστορικὰ στοιχεῖα:

1) «Ο ΛΟΥΚΑΣ προήρχετο ἐκ τῶν Ἑλλήνων πιθανῶς τῆς Ἀντιοχείας, διότι ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἀναφέρεται 13 φορὲς εἰς τὸ βιβλίον του τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων, περὶ τῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ πραγμάτων» (Λεξ. ΗΛΙΟΥ σελ. 567, 568).

Ἄρα δικαιολογεῖται καὶ ἡ προέλευση (ἀπὸ τὸν Λουκᾶ) καὶ ἡ ἀποστολὴ τῆς Εἰκόνης ἐξ Ἀντιοχείας «ὑπὸ τῆς Εὐδοκίας τῇ Πουλχερίᾳ».

2) Ἡ Ἀγία Πουλχερία (399-453). **«Κατετάγη ὡς Ἀγία ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας μας.** Ἀνηγορεύθη συναυτοκράτειρα μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ της Θεοδοσίου Β'... **Γυνὴ** σπανίας μορφώσεως βαθύτατα ἀφοσιωμένη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. **Εἰς** αὐτὴν ὀφείλεται ἡ σύγκλησις τῆς Γ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου (431) ἐναντίον Νεστορίου καὶ Εὐτυχοῦς (Λεξ. ΗΛΙΟΥ, σελ. 235).

3) Ἡ Ἀγία Εὐδοκία (401-460). **Κατετάγη ὡς Ἀγία ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας μας.** **Ἐορτάζει τὴν μνήμη της στὶς 13 Αὐγούστου.** **«Ἦτο** σύζυγος τοῦ Αὐτοκράτορα Θεοδοσίου Β'. **Ἦτο** Ἀθηναία, εἰδωλόλατρης καὶ ὀνομάζετο Ἀθηναῖς. **Τὸ** 421 κατέφυγε στὴν Κων/πολὴ ὑπὸ τὴν προστασία τῆς Πουλχερίας, ἡ ὁποία ἐκτιμώντας τὰ πολλὰ προσόντα τῆς Ἀθηναῖδος τὴν **πάντρεψε μὲ τὸν ἀδελφὸ της Θεοδόσιον**, ἀφοῦ πρῶτα βαπτίστηκε χριστιανή. **Αὕτη** ἵδρυσε τὸ περίφημον **Πανδιδακτήριον.** **Ὡς** Αὐγούστα τὸ 437 μετέβη χάριν προσκυνήσεως στὰ Ἱεροσόλυ-

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΩΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΦΥΛΗΣ

Έκθεση Ἱερῶν Εἰκόνων καὶ Ψηφιδωτῶν

• Διάρκεια: 14η Ἰουλίου - 20 Αὐγούστου 2023

Στὴν Αἴθουσα τοῦ Ἑργαστηρίου
Λ. Φυλῆς 18, Δημοτικὴ Ἐνότης Φυλῆς

Προσκύνηματα

Χάριτι Θεοῦ καὶ μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου μας κ. Κυπριανοῦ, πραγματοποιήθηκε, τὸ Σάββατο, 4ῃ Ἰουνίου 2023 ἐκκλ.ήμ., τὸ προγραμματισμένο Προσκύνημα τοῦ Ἑργαστηρίου μας στὸν χαριτόβρυτο τάφο τοῦ Προστάτου μας Ἀποστόλου Λουκᾶ στὴν Θήβα Βοιωτίας, ὅπου εὐρίσκονται καὶ τμήματα τοῦ Ἱεροῦ Λειψάνου Του.

Ἡ 50μελής ομάδα μας προσκύνησε, ἐπίσης, τὴν θαυματουργὸ Παναγία μας Σκριποῦ, στὸν Ὁρχομενόν, καὶ ἐπισκέφθηκε, κατὰ τὴν ἐπιστροφή, τὴν ἡρωϊκὴ πόλη τῆς Λειβαδιᾶς.

Ὁ νοσηρὸς φόβος νὰ ἀρνηθοῦμε τὸν ἐφησυχασμό μας*

Οἱ Γαδαρνοὶ εἶδαν τὸ καταπληκτικὸ θαῦμα τοῦ Κυρίου, ὅταν ἔβγαλε ὁλόκληρη λεγεῶνα δαιμόνων ἀπὸ τὸν δαιμονισμένο, καὶ ἡ πόλις ὁλόκληρη βγῆκε νὰ Τὸν συναντήσῃ καὶ νὰ Τὸν παρακαλέσῃ, «ὅπως μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων

αὐτῶν» (Ματθ. ν' 34).

Δὲν θεωροῦμε πὼς εἶδαν τὸν Κύριο μὲ ἐχθρότητα, ὅπως καὶ δὲν νομίζουμε πὼς Τὸν ἐπίστευσαν.

Φαίνεται πὼς τοὺς κατέλαβε κάποιο εἶδος ἀκαθόριστου φόβου στὴν δύναμί Του· καὶ σὰν ἀποτέλεσμα τοῦ φόβου τοὺς αὐτοῦ, Τοῦ ζήτησαν νὰ πᾶν ὅπου θέλει, μόνο νὰ μὴν τοὺς πειράξῃ.

Αὐτὴ εἶναι ἡ πραγματικὴ εἰκόνα τοῦ εἶδους τῶν ἀνθρώπων ποὺ ζοῦν εἰρηνικὰ στὰ κτήματά τους. **Γύρω** τους εἶχε δημιουργηθῇ μία τάξις πραγμάτων ποὺ δὲν τοὺς ἦταν δυσάρεστη. **Εἶχαν** συνηθίσει στὸν τρόπο αὐτόν, δὲν σκέπτονταν οὔτε καὶ ἔνιωθαν τὴν ἀνάγκη νὰ τὸν ἀλλάξουν ἢ νὰ τὸν καταργήσουν καὶ φοβοῦνταν νὰ κάνουν ἓνα νέο βῆμα. **Αἰσθάνονταν** ὅμως πὼς κάποια ἐντολὴ ἔρχεται ἀπὸ ψηλά, ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ συνείδησίς τους θὰ τοὺς ἀναγκάσῃ νὰ ἀπαρνηθοῦν τὸ παλαιὸ καὶ νὰ δεχθοῦν κάτι νέο.

Γι' αὐτὸ καὶ ἀγωνίζονταν νὰ ἀποφύγουν κάθε περίπτωσι ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ σὲ ἄλλες πεποιθήσεις, γιὰ νὰ μποροῦν νὰ ζοῦν ἡρεμα στὶς παλαιές τους συνήθειες, ἐπικαλούμενοι ἄγνοια.

Αὐτοὶ ἀνήκουν στὸ εἶδος τῶν ἀνθρώπων ποὺ φοβοῦνται νὰ διαβάσουν τὸ Εὐαγγέλιο καὶ τὰ πατερικὰ βιβλία ἢ νὰ συζητήσουν πνευματικὰ θέματα. **Φοβοῦνται**, ὅτι ἂν ἡ συνείδησίς τους διαταραχθῇ, μπορεῖ νὰ *ξυπνήσῃ* καὶ νὰ ἀρχίσῃ νὰ τοὺς πιέξῃ νὰ ἐγκαταλείψουν αὐτὸ ποὺ ἔχουν καὶ νὰ δεχθοῦν κάτι ἄλλο, καινούργιο, ἀλλὰ ἄγνωστο.

(*) Ὁσίου Θεοφάνους τοῦ Ἐγκλείστου, «Ὁ σωστικὸς χώρος τῆς Ἐκκλησίας», τόμος Α', σελ. 234-235, ἐκδόσεις Πέτρου Μπότση, Ἀθήνα 2019.

• Ἐπιμέλ. ἡμετ.

μα. **Ἐν**διαμέσως **ἐστάθμευσε** **στὴν Ἀντιόχεια**, **ἀπὸ ὅπου ἐστείλε** **τὴν Εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, τοῦ Εὐαγγ. Λουκᾶ, στὴν Πουλχερία**. **17** χρόνια παρέμεινε στοὺς Ἁγίους Τόπους καὶ ἀπέθανε, ἀφοῦ ἐπεδόθη στὴν ἀνέγερση Ἰ. Ναῶν, Ἰ. Μονῶν καὶ κοινωφελῶν ιδρυμάτων» (Ἀπὸ πληροφορίες στὸ INTERNET, wikipedia).

● **Ἡ** ἐν λόγῳ Εἰκὼν ἐθεωρεῖτο ὡς ἔργον τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ καὶ ἐτύγγανε ἀπεριορίστου σεβασμοῦ εἰς τὸ Βυζάντιον, ἐναποκειμένη εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἰ. Μονὴν τῶν «**Ὁδηγῶν**» (Λεξ. ΗΛΙΟΥ, σελ. 745).

«**Οἱ** Βυζαντινοί, εἰς περιπτώσεις θεομηνιῶν ἢ ἐπιδρομῶν ἀλλοφύλων ἐθνῶν μετ' αὐτῆς **ἐλιτάνευον**. **Ἐν** ἐκστρατεῖαις οἱ αὐτοκράτορες αὐτὴν ὡς “ὁδηγὸν” παρελάμβανον. **Ἐν** θριάμβων καταγωγαῖς σὺν αὐτῇ **ἐπόμπευον**, ὡς ὁ Τσιμισκῆς, μετὰ τὴν κατὰ τῶν Βουλγάρων νίκην, καὶ Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος μετὰ τὴν κατὰ τῶν Τούρκων καὶ ὁ υἱὸς του Μανουὴλ Παλαιολόγος, ὅταν τοὺς Παννονίους ἐνίκησεν»

(Κων. Καλλινίκου, «Ὁ χριστιανικὸς Νὰς καὶ τὰ τελούμενα ἐν αὐτῷ», ἐκδ. Γρηγόρη, σελ. 267).

* * *

Γράφει ὁ π. Δανιήλ: «**Διότι** ἡ ἐμφάνισις καὶ ἡ ἱστορία καὶ ἡ διαμάχη γιὰ τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ πρωτίστως... ἔχουν τὴν ἀρχὴν τοὺς στὸν 7ον αἰῶνα».

Μά, πάτερ μου, ἡ ἱστορία τῶν Εἰκόνων ὑπάρχει αἰῶνες πρὶν τὴν διαμάχην περὶ τῶν Εἰκόνων (Εἰκονομαχία, 727-813).

Γράφει ὁ Ἱστορικὸς **Εὐσέβιος Καισαρείας (237-331)**:

«**Ἐ**χομεν εἰκόνας Παύλου καὶ Πέτρου καὶ αὐτοῦ δὴ τοῦ Χριστοῦ διὰ χρωμάτων ἐν γραφαῖς σωζομένας» (Εὐσεβίου, ἐκκλησιαστικῇ ἱστορίᾳ, ζ' 18, Migne, 20, 680, ὡς καὶ Καλλινίκου, ὁ.π. σελ. 263).

Παναγία Σουμελά.
Ἔργον τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ.

Ἀλλὰ καὶ ὁ Μ. Βασίλειος (330-379), στὴν Ἐπιστολὴ τοῦ 360 (Migne, 32, 1100), πρὸς Ἰουλιανὸν Παραβάτην, γράφει: «**Ὁ**μολογῶ καὶ Θεοτόκον... δέχομαι (καὶ τοὺς) Ἁγ. Ἀποστόλους... καὶ τοὺς χαρακτηῖρας αὐτῶν τιμῶ καὶ προσκυνῶ (καὶ) ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις ἡμῶν ἀνιστορουμένων» (Βλ. καὶ Καλλινίκου σελ. 263 καὶ 597).

* * *

Ὑστερα ἀπὸ τὶς προεκτεθεῖσες ἱστορικὲς μαρτυρίες προκύπτει τὸ ἐρώτημα, ποιὸς ἀπ' ὅλους μας δικαιούται πλέον νὰ ὁμιλεῖ, π. Δανιήλ, γιὰ «**λαϊκὰ παραμύθια**», «**φανταστικὲς διηγήσεις**» καὶ «**παραχαράξεις τῆς ἀλήθειας**»;

Συμπληρωματικῶς, ἀναφέρω ἀκόμη καὶ τὶς ἀριστουργηματικὲς **φορητὲς Εἰκόνες τοῦ 6ου αἰῶνα** τῆς Ἱ. Μονῆς τοῦ Σινᾶ: «Ὁ Χριστὸς Παντοκράτωρ» καὶ ἡ «Παναγία ἐν μέσῳ τῶν Ἀγίων Γεωργίου καὶ Θεοδώρου τοῦ Στρατηλάτη» (Βιβλίον Σινᾶ, ἐκδ. Ἀθηνῶν, σελ. 136, 138), **τὸ Συριακὸ χειρόγραφο του Ραμπου-**

λᾶ μὲ Εἰκόνες εἰλημμένες ἀπὸ τὸν «χριστολογικὸν καὶ θεομητορικὸν» κύκλον θεμάτων τῆς Κ.Δ. τοῦ **6ου αἰῶνα** (Βλ. Κ. Καλλινίκου, ὅπου ἀνωτ. σελ. 268).

■ **Ὁ π. Δανιὴλ** εἶναι *μαέστρος* στὸ νὰ θέτει σοφιστικὰ ψευδῆ ἐρωτήματα, γιὰ νὰ προκαλέσει *ἠθικὰ διλήμματα* στοὺς ἀκροατές του. **Ὡς** γνωστὸν *ἠθικὰ διλήμματα* ἔθεταν κυρίως οἱ λεγόμενοι σοφιστές.

● **Πρῶτο** ψευδὲς ἐρώτημα: **«Γιατί περιφρονοῦμε τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Λουκᾶ;»**.

● **Δεύτερο** ψευδὲς ἐρώτημα: **«Γιατί πιστεύουμε σὲ λαϊκὰ παραμύθια καὶ μαγικοὺς τρόπους καὶ συμπεριφορές;»**.

Μᾶς καλεῖ ὁ π. Δανιὴλ νὰ ἀπαντήσουμε σὲ δύο ψεύδη. **Ἴδου** τὸ *δίλημμα* ποὺ προανέφερα. **Ρωτᾶμε** καὶ ἐμεῖς τὸν π. Δανιὴλ, ὑπὸ ποῖον πνεύματος ἐλαυνόμενος ὑποστηρίζει κατωτέρω ὅσα καὶ ἕνας **Προτεστάντης Θεολόγος;**

● **Στὸ ἐρώτημά του «γιατί τρέχουμε σὲ λιτανεύσεις τῶν ἀναριθμήτων καὶ πολυωνύμων εἰκόνων τῆς Παναγίας;»:**

■ **Ἀπαντᾷμε:** Διότι, εἶναι μοναδικὲς καὶ οἱ χαριτόβρυτες Εἰκόνες Τῆς, ὅπως ἀκριβῶς μοναδικὴ ἦταν καὶ ἡ **κολυμβήθρα** τοῦ **Σιλῶα** ποὺ **ἐθεράπευεν** (Ἰωάν. θ' 7), μοναδικὰ καὶ **τὰ μανδήλια** ἢ τὰ περιζώματα τοῦ Παύλου (**σουδάρια ἢ σιμικίνθια**), ποὺ «ἐπιφέροντο ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας καὶ **ἐθεραπεύοντο**» (Πράξ. ιθ' 12).

● **Γράφει ἐπίσης:** **«Γιατί πρέπει νὰ προσκυνοῦμε** (τιμητικὰ βέβαια καὶ ὄχι λατρευτικὰ) τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας, ὅταν εἶναι 100% καλυμμένη ἀπὸ σκουλαρίκια, βραχιόλια, δακτυλίδια, πανάκριβα ρολόγια... **Στ' ἀλήθεια τὴν ρωτήσαμε, ἂν τὰ θέλῃ ὅλα αὐτά;»**.

■ **Ἀπαντᾷμε:** **Ἡ Παναγία κοιτάζει τὴν πρόθεση τοῦ προσφέροντος** («ἀλάβαστρον μύρου βαρυτίμου») (Ματθ. κς' 7), καὶ ὄχι ματαιοδοξίες.

Παναγία τοῦ Κύκκου.
Ἔργον τοῦ Εὐαγγελιστοῦ τοῦ Λουκᾶ.

Ο Τάφος του Ευαγγελιστού
Λουκά. Θήβα.

• «*Ἄν τὴν ρωτήσαμε ἂν θέλῃ νὰ εἶναι καλυμμένη μὲ ὅλα αὐτά;».*

■ Τὴν ἀπάντησή μας τὴν δίδει ἡ Ἱδία μὲ τὰ ἀναρίθμητα Θαύματά Της (δὲς καὶ Παναγίας τῆς Τήνου).

• Τέλος, γράφει ὁ π. Δανιήλ: «*Γιατί ὑποβιβάζουμε τὴν πίστη μας σὲ μαγικὲς λιτανεύσεις καὶ ἀνόητες προσκυνήσεις... Καὶ προσφεύγουμε σὲ μαγικοὺς τρόπους καὶ τύπους ἀμφισβητουμένης θρησκευτικότητος;».*

■ Ὡστε, π. Δανιήλ, εἶναι ὑποβιβασμὸς ἢ συμμετοχὴ σὲ λιτανεύσεις Εἰκόνων;

Δὲς πῶς σῶθηκε πρόσφατα τὸ Προκόπι Εὐβοίας ἀπὸ τὴν πυρκαϊά, (Μητρ. Ἀμβρ. Λενῆ «Κραυγὴ ἀπογνώσεως», Αἴγιον, 2022, σελ. 356).

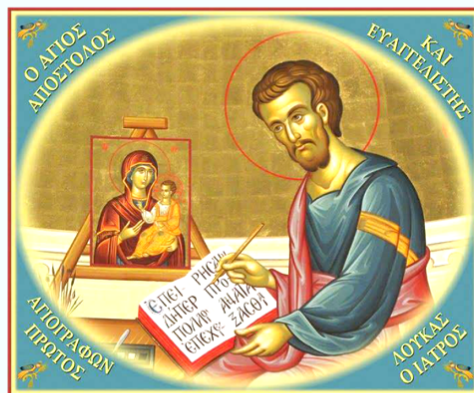
Μὲ αὐτὰ ποὺ γράφεις, ἐμμέσως πλὴν σαφῶς, προτείνεις τὴν κατάργησή τους, ὡς ἐκδηλώσεις μαγείας. Μπερδεύεις τραγικὰ τὰ πράγματα, π. Δανιήλ, καὶ ἐξισώνεις τὶς ἐωσφορικὲς λιτανεύσεις ποὺ γίνονται, μὲ τὴν ἐπίκληση τοῦ Θεοῦ γιὰ βοήθεια.

Ἡ ἐξίσωση αὕτὴ ἀποτελεῖ γιὰ Θεολόγο, καὶ δὴ Κληρικό, ΑΣΥΓΓΝΩΣΤΗ ΒΛΑΣΦΗΜΙΑ.

(*) Ἐφημ. «Ὁρθόδοξος Τύπος», ἀριθμ. 2.437/24.2.2023, σελ.. 1 καὶ 7. Τοῦ κ. Ἰωάννου Παλαμήδη, Θεολόγου, Ἀγιογράφου. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.

■ Τὸ ὑλικὸ τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ χρησιμοποιήθηκε γιὰ μία εὐρύτερη παρουσίαι-ἀναίρεσι, μὲ τίτλο: «Πρόσφατες θεοτοκολογικὲς καὶ εἰκονολογικὲς πλάνες», τὴν 8/21.7.2023, στὴν Ἑκθεσὶ Εἰκόνων τοῦ «Ἐργαστηρίου Ἑκκλησιοποιημένης Ἀγιογραφίας», Φυλὴ Ἀττικῆς.

**Τρεῖς «Εικονολογικές
βραδυνές»**
πλαίσισαν,
μὲ ἰδιαίτερη ἐπιτυχία,

τὴν ἐφετινὴ Ἑκθεσὴ
Εἰκόνων
καὶ Ψηφιδωτῶν
τοῦ Ἑργαστηρίου μας.

Στὴν δώωρη διάρκειά τους ἔγιναν ἰσάριθμες σημαντικές Εἰσηγήσεις:

Βραδυνὰ Α΄

Πέμπτη, 20.7.2023

**«Γιατὶ ἐνοχλεῖ κάποιους
ἢ Λαϊκὴ Εὐσέβεια;
Πρόσφατες θεοτοκολογικὲς
καὶ εἰκονολογικὲς πλάνες»**

**Σεβασμ. Μητροπολίτης
Ὁρωποῦ καὶ Φυλῆς
κ. Κυπριανὸς**

Βραδυνὰ Β΄

Παρασκευή, 28.7.2023

**«Σύντομη ἀναφορὰ στὶς σκηνὲς
τοῦ Ἐπιταφίου Θρήνου
καὶ τῆς Ἄκρας Ταπείνωσης,
μὲ ἀφορμὴ ἐφετινὲς Εἰκόνες
τοῦ Ἑργαστηρίου μας»**

**Σοφία-Μαρία Βερούτη
Ἱστορικὸς Τέχνης**

Βραδυνὰ Γ΄

Πέμπτη, 17.8.2023

**«Κύθνος:
Ἑκκλησιάκια- Εἰκόνες -
Θαύματα»**

**Γεώργιος καὶ Ἑλένη
Χοροζίδου
Μέλη τοῦ «Ε.Ε.Ε.»**

Δόξα τῷ Θεῷ, πάντων ἔνεκεν!

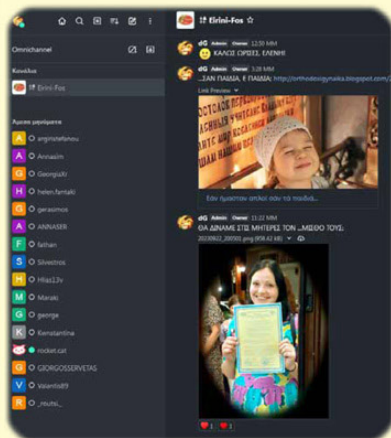

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗ ΌΜΑΔΑ Έργας
ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟῦ Έργον
Παιδείας καὶ
Πολιτισμοῦ

■ Μία νέα σημαντική δράση τῆς Εκκλησίας μας...

Πλατφόρμα Νεολαίας

Η νεανική "social" πλατφόρμα «Ειρήνη-Φῶς», με ὅλες τὶς δυνατότητες μιᾶς τέτοιου εἶδους σύγχρονης ἐφαρμογῆς, εἶναι ἤδη σὲ πλήρη λειτουργία καὶ ἐλπίζει στὴν δυναμικὴ συμμετοχὴ ὅλων τῶν νέων παιδιῶν τῆς Μητροπόλεως μας.

Συζητήσεις, ἐπάνω στὰ σύγχρονα προβλήματα, ἀνταλλαγές ἀπόψεων καὶ ιδεῶν, μοίρασμα «ἀγαπημένων» μας posts, μηνύματα "direct" ἢ "social", chatrooms, emojis, «ἀνέβασμα» φωτογραφιῶν, video, spots, ἔρευνες, meetings κλπ., κάνουν τὴν νέα μας πλατφόρμα ἰδιαίτερα ἐλκυστικὴ καὶ ἰδανικὴ, γιὰ μιὰ συναρπαστικὴ καὶ ταυτόχρονα γοητευτικὴ πλοήγηση σὲ ἀσφαλεῖς, φωτεινοὺς καὶ εἰρηνικοὺς διαδικτυακοὺς «χώρους».

* * *

Ἡ ἐγγραφή εἶναι πολὺ ἀπλή καὶ γίνεται ὡς ἑξῆς:

1. Μᾶς στέλνετε τὸ e-mail καὶ τὸ κινητὸ σας*.
2. «Κατεβάζετε» τὴν ἐφαρμογὴ **rocket.chat** στὴν συσκευή σας.
3. Λαμβάνετε διεύθυνση URL καὶ κωδικὸ εἰσόδου...

**...καὶ ἀπολαμβάνετε
τὸ Φῶς καὶ τὴν Εἰρήνη
τῆς πλατφόρμας μας!...**

* Ἐπικοινωνία: 6975426531 (Ἀργυρὴ Στεφάνου)